

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

66. Nicetivs pro 300. florenis in auro acceptis satisfacit reddendo totidem
in quavis moneta argentea probata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

mosex Aduocatis fœdè in peccata mortalia
labi, æternúmque Aduocato Christo destitu-
tos jure Cœli ac Beatitudinis priuari.

*Ad 1. in contrarium distinguimus; pruden-
ter agit, qui probabili ratione ductus patro-
cinatur, si non certò sciat, causam alienã esse
probabiliorem suã, & nihil se contra jura me-
liora effecturum, concedimus: secus, nega-
mus. In proposito autem certò scit Nicasius,
causam Lucioli Aduersarij esse probabilio-
rem, & nihil se effecturum nisi contra melio-
ra huius jura violata; quomodo ergo non di-
rectè aget, vt ipsi res sua iniustè auferatur?
Vnde ad 2. dicimus, Aduocatum, cui liquet,
jura pro parte aduersa esse probabiliora, non
amplius proponere merè fundamenta suæ
partis, & Iudici relinquere examinanda, sed
instare apud istum, vt iniustè decernat, quod
procul dubio illicitum. Ad 3. negamus ante-
ced. si enim omnibus adhibitis diligentijs
tam constet Lucio, jura sua minora esse, &
cedere juribus Lucioli, quomodo licitè am-
plius instare contra istum, & petere aliquid
contra meliora jura ausit?*

LXVI. *Nicerius debet Myseto trecentos flo-
renos in signato auro ante triennium mutuò ab isto
acceptos absque alia tamen conventionem. Nunc de-
bitum suum expuncturus numerat eidem totidem
florenos, sed in meris sestertijs, quos accipere recu-
sat Mysetus solutionem in auro requirens, sicut de-
bitum*

bitum in eodem fuit contractum. Queritur. Vtrū Nicetius teneatur Mysero in auro satisfacere?

Videtur teneri. Ita Bartolus in *Leg. 1. §. ult. ff. de auro & argento legato*; Panormitanus in *cap. quanto, de solution.* Covar. de veter. Numismat. collat. c. 3. §. vnic. & alij. Tum quia aliud pro alio, invito creditore, solui nō potest. *l. 2. §. 1. in fin. ff. de rebus creditis*. Tum quia mutuum eādē bonitate, quā datum est, eodemque genere reddi debet. *L. 3. ff. eodem*. Atqui hoc non fit, cū pro auro argentum restituitur; siquidem aurum multis partibus præstare argento, nemo ignorat. Tum quia Nicetius pro vino concessio non tenetur accipere frumentum, salem &c. vt fatentur omnes ex natura mutui & varijs iuribus. Ergo nec producat is sestertios.

Resp. Nicetiū, seclusā particulari cōventionē, satisfacere numerando trecentos florenos in quavis probata moneta argētea. Ita Fachinæus *L. 2. Controuerf. c. 50.* Molin. *Tr. 2. D. 299. §. iura.* Rebellus *part. 2. L. 8. q. 1. Sect. 1. in fine.* Palao *Tr. 32. D. 4. pun. 1. n. 9. & alij.* Ratio est. Quia nobilitas materiæ acceptæ compensatur quantitate & valore pecuniæ solutæ; siquidem id, quod maximè in pecunia spectatur, est valor eius extrinsecus, & æstimatio. *L. 1. ff. de contrahenda empt.* vbi habetur: *eaq; materia formā publicā percussa vsum dominiūq; non tam ex substantia præbet, quàm ex*
quan-

quantitate. & l. vnica. C. de argenti pretio, quod thesauris infertur, inquit Imperator, in publicis collationibus, liceat pro 20. libris aereis vnum auri solidum, & pro singulis argenti libris quinos aereos inferre.

Ad 1. & 2. argumentum in contrarium dicimus, in proposito non solui aliud pro alio, nec in diuersa bonitate & specie, cum in pecunia non materia illa externa, aurum scilicet & argentum, sed valor spectetur, indeq; eius substantia, qualitas, & bonitas aestimetur, ac sub ratione quantitatis ac valoris eadem pecunia in mutuum deducatur. Ad 3. negamus consequentiam; nam cum frumentum datur pro vino, res alterius generis dari censetur: non verò cum pro Ducatis dantur Sestertij, quippe tunc idem profus, quod datum est, redditur, nimirum valor seu aestimatio; siquidem nummi autem non differunt genere ab argenteis alijsue, si illorum substantia non ex materia externa, sed ex quantitate, valore, & potestate aestimetur.

LXVII. *Nimiam mulier maritata vouit in necessitate quadam quotidie in honorem B. V. MARIÆ recitare officium maius, & 150. Ave Maria, ac 15. Pater noster, si eius ope ex necessitate illa eriperetur. Sensit auxilium, ideòque votum suum confirmauit. Sed nunc non nisi valde languide & distractè debitum persoluit, & factæ promissionis omnino pertæsa rogat Confessarium, quem nouit habere*